

MUNI
LAW

Rozklad

Rozkladová komise ČNB

Jan Neckář

NF103Zk Řízení při dohledu nad finančním trhem

listopad 2021

Rozklad x odvolání

- Předcházející přednáška byla mimo jiné věnována řádnému opravnému prostředku proti rozhodnutí vydaném v řízení před Českou národní bankou.
- Víte, jaké je postavení České národní banky obecně i jako orgánu dohledu nad finančním trhem.
- Rozhodnutí ČNB nemůže přezkoumat v druhém stupni žádný jiný správní orgán – v souladu s její nezávislostí a postavením správního úřadu.
- Proto prvostupňové rozhodnutí ČNB nelze napadnout odvoláním – nelze se k nikomu odvolat – ale na místo toho se použije **ROZKLAD**.

Rozklad – základní vymezení

- Institut existující dlouhou dobu v českém právu
- Řádný (nikoliv mimořádný) opravný prostředek
- Aplikace u prvoinstančních rozhodnutí vydaných ústředním orgánem státní správy (ústředním správním úřadem), ministrem, státním tajemníkem ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu
- Suspenzivní účinek (odkládá právní moc až do rozhodnutí o rozkladu), pokud není výslovně upraveno jinak
- Zvláštní typ odvolacího řízení

Rozklad u ČNB

- ČNB je v postavení ústředního správního úřadu.
- Rozklad se v případě ČNB použije podle dvou procesních úprav:
- **1. Správní řád:** mj. pro řízení ve věcech dohledu nad finančním trhem včetně řízení o přestupcích.
- **2. Daňový řád:** pro řízení o správních poplatcích za úkony a řízení ve věcech dohledu nad finančním trhem. ČNB má postavení správce daně (poplatek = daň s širším smyslu).

Rozklad

□ Vedení řízení:

□ Při správě správních poplatků, tedy i při řízeních o nich, se správní řád nepoužije! Řízení se tak povede podle:

- Daňového řádu (lex generalis)
- Zákona o správních poplatcích (lex specialis)
- Zákona o České národní bance (lex specialis)

□ = Řádný opravný prostředek proti rozhodnutí, které vydal ústřední správní orgán nebo úřední osoba stojící v jeho čele.

□ O rozkladu rozhoduje úřední osoba stojící v čele ústředního správního orgánu na základě návrhu jí ustanovené komise.

□ Na řízení o rozkladu se použijí obdobně ustanovení o odvolání, nevyklučuje-li to povaha věci.

Rozklad (§ 152 SŘ)

(1) Proti rozhodnutí, které vydal ústřední správní úřad, ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu v prvním stupni, lze podat rozklad. == speciální úprava v zákoně o ČNB

(2) O rozkladu rozhoduje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. == speciální úprava v zákoně o ČNB

(3) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 2 předkládá ministrowi nebo vedoucímu jiného ústředního správního úřadu (== speciální úprava v zákoně o ČNB) rozkladová komise. Rozkladová komise má nejméně 5 členů. Předsedu a ostatní členy rozkladové komise jmenuje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. (== speciální úprava v zákoně o ČNB) Většinu členů rozkladové komise tvoří odborníci, kteří nejsou zaměstnanci zařazení do ústředního správního úřadu. Ustanovení § 14 a 134 platí obdobně s tím, že rozkladová komise může jednat a přijímat usnesení v nejméně pětičlenných senátech a že většina přítomných členů musí být odborníci, kteří nejsou zaměstnanci ústředního správního úřadu.

Rozklad (§ 152 SŘ)

(4) Jestliže je při vyřizování rozkladu zapotřebí přezkoumat také písemnosti nebo záznamy obsahující utajované informace, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, usnáší se na návrhu rozhodnutí podle odstavce 2 zvláštní senát rozkladové komise. Zvláštní senát rozkladové komise je nejméně tříčlenný, každý jeho člen musí být státním občanem České republiky a držitelem platného osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení přezkoumávaných utajovaných písemností nebo záznamů, nebo pro stupeň utajení vyšší, a předem poučen předsedou zvláštního senátu rozkladové komise podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost. Písemný záznam o poučení zašle správní orgán do 30 dnů ode dne jeho vyhotovení Národnímu bezpečnostnímu úřadu. Postup podle vět druhé a třetí se neuplatní, prokáže-li se člen zvláštního senátu rozkladové komise poučením provedeným podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost. Většina přítomných členů zvláštního senátu rozkladové komise musejí být odborníci, kteří nejsou zaměstnanci ústředního správního úřadu.

Rozklad (§ 152 SŘ)

(5) Nevylučuje-li to povaha věci, platí pro řízení o rozkladu ustanovení o odvolání.

(6) Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, lze v řízení o rozkladu

- a) rozhodnutí zrušit nebo změnit, pokud se tím plně vyhoví rozkladu a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků, ledaže s tím všichni, jichž se to týká, vyslovili souhlas, nebo
- b) rozklad zamítnout.

Rozklad (§ 108 DŘ)

- (1) Rozhodnutí vydané při správě daní (tj. i **správních poplatků**) lze přezkoumat na základě
- a) řádného opravného prostředku, kterým je odvolání nebo **rozklad**,
 - b) mimořádného opravného prostředku, kterým je návrh na povolení obnovy řízení, nebo
 - c) dozorčího prostředku, kterým je nařízení obnovy řízení a nařízení přezkoumání rozhodnutí.
- (2) Proti rozhodnutí, které vydal **ústřední správní orgán** *nebo úřední osoba stojící v jeho čele* (== **speciální úprava v zákoně o ČNB**), lze podat **rozklad**. O rozkladu rozhoduje *úřední osoba stojící v čele ústředního správního orgánu* (== **speciální úprava v zákoně o ČNB**) na základě **návrhu jí ustanovené komise**. Na řízení o rozkladu se použijí obdobně ustanovení o odvolání, nevylučuje-li to povaha věci.
- (3) Rozhodla-li v řízení o opravném nebo dozorčím prostředku úřední osoba stojící v čele ústředního správního orgánu, nelze tato rozhodnutí s výjimkou uvedenou v § 119 odst. 2 a § 122 odst. 2 dále přezkoumávat opravnými a dozorčími prostředky podle tohoto zákona.

Společně pro oba rozklady platí

1. Rozklad **projednává** a rozhodnutí o rozkladu **navrhuje**
ROZKLADOVÁ KOMISE
2. O rozkladu **rozhoduje** **BANKOVNÍ RADA** ČESKÉ NÁRODNÍ
BANKY, viz § 5 odst. 2 písm. h) **zákona o ČNB**

Poznámka k uplatnění rozkladu podle daňového řádu u ČNB: z charakteru správních poplatků vybíraných ČNB (pol. 65 sazebníku – příloha zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění) vyplývá, že není moc toho co napadat. Poplatky mají pevnou sazbu a ČNB je nevyměřuje. Rozklad je uplatnitelný **proti výzvě k zaplacení** (§ 5 odst. 2, poslední věta, ZSpP).

Rozkladová komise

- Obecně je **poradním** orgánem
- To znamená, že **nerozhoduje**, ale navrhuje orgánu, v jehož pravomoci je o rozkladu rozhodnout – obecně podle SŘ: *ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu* a podle DŘ: *úřední osoba stojící v čele ústředního správního orgánu*
- = Poradní orgán Bankovní rady České národní banky
- Takže podle ZČNB v případě řízení ve věcech dohledu **rozhoduje Bankovní rada České národní banky.**

Rozkladová komise ČNB

- ČNB má zřízenou rozkladovou komisi pro projednání rozkladů ve správním řízení podle správního řádu. Rozkladová komise podle daňového řádu zřízena není.
- Rozkladová komise ČNB **se řídí** vnitřním předpisem ČNB – **Jednací řád rozkladové komise České národní banky**, co do vnitřních záležitostí, ale **jedná** podle **správního řádu** a předpisů souvisejících.
- Subsidiární použití správního řádu!
- Rozkladová komise je jednou z komisí podle čl. 17 **Organizačního řádu ČNB**.
- Organizační řád ČNB – schvaluje bankovní rada
- Jednací řád rozkladové komise – přijímá rozkladová komise

Složení rozkladové komise obecně

- Obecné požadavky na složení rozkladové komise - § 152 odst. 1 správního řádu:
 - Minimálně 5 členů
 - Většinu tvoří odborníci, kteří nejsou zaměstnanci zařazení do ústředního správního úřadu.
 - Předsedu a členy rozkladové komise jmenuje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu

Složení rozkladové komise ČNB

- Minimálně 5 členů (v RK ČNB se o rozkladu usnává devítičlenné senáty)
- Většinu RK ČNB tvoří odborníci, kteří nejsou zaměstnanci zařazení do ústředního správního úřadu. **České národní banky**
- **Předsedu a členy** rozkladové komise jmenuje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu a odvolává **bankovní rada** z řad odborníků teorie i praxe obchodního, finančního, správního či evropského práva nebo souvisejících odvětví právní, ekonomické nebo jiné vědy.
- **Tajemník rozkladové komise** – podle čl. 17 odst. 2 organizačního řádu bankovní radou jmenovaný zaměstnanec odboru legislativního a právního sekce kancelář (není členem RK).
- Organizační a administrativní zabezpečení činnosti rozkladové komise zajišťuje sekce kancelář - https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/organizacni-struktura/

Struktura rozkladové komise ČNB

- Předseda rozkladové komise
- Tajemník rozkladové komise
- Senáty (3) rozkladové komise (předseda senátu + členové senátu)
- Další členové rozkladové komise – nezařazení do senátů
- O zařazení člena komise do senátu rozhoduje bankovní rada.
- Působnost jednotlivých senátů stanoví bankovní rada.
- https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/bankovni-rada/poradni-organy-bankovni-rady-cnb/rozkladova-komise/slozeni-rozkladove-komise-ceske-narodni-banky/

Působnost rozkladové komise

Rozklady

- rozklady proti rozhodnutím České národní banky vydaným v prvním stupni,
- opožděné nebo nepřípustné rozklady z hlediska, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí,
- podněty k zahájení přezkumného řízení,
- rozhodnutí soudu, kterým bylo rozhodnutí o rozkladu zrušeno a vráceno ČNB k dalšímu řízení.

Expertní projednání

- návrhů, vyjádření či právních stanovisek k právním problémům, rozhodne-li se tak bankovní rada nebo požádá-li o to ředitel sekce kancelář nebo ředitel odboru legislativního a právního sekce kancelář.

Práva a povinnosti člena rozkladové komise

- a) vykonává svoji činnost nezávisle, nestranně a s odbornou péčí,
- b) vyjadřuje se k rozkladům projednávaným komisí, činí návrhy, vznáší připomínky a přispívá k tomu, aby průběh jednání a usnesení schválená komisí byla v souladu se zákony a ostatními právními předpisy,
- c) působí na základě rozhodnutí předsedy senátu jako **zpravodaj** k projednávanému rozkladu,
- d) má právo, aby mu byl poskytnut k nahlédnutí úplný správní spis, jehož se projednávaný rozklad týká,
- e) má právo na zaznamenání svého názoru, který je odlišný od usnesení senátu, do záznamu z jednání, tzv. **separátní votum** (votum separatum),
- f) oznámí neprodleně tajemníkovi skutečnosti nasvědčující jeho podjatosti,
- g) omluví tajemníkovi před jednáním senátu, jehož je členem nebo na jehož jednání byl přizván, svoji neúčast,

Práva a povinnosti člena rozkladové komise

- h) nemůže-li se zúčastnit jednání senátu, jehož je členem nebo na jehož jednání byl přizván, je oprávněn sdělit písemně svoje stanovisko k projednávaným rozkladům; stanovisko předá tajemníkovi před zahájením jednání příslušného senátu a tajemník s ním členy tohoto senátu seznámí,
- i) je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterým se seznámil v souvislosti s členstvím v komisi, a to i po skončení svého členství v komisi,
- j) nesmí zneužít informace o skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s členstvím v komisi, a to ani po skončení svého členství v komisi.

Etapy jednání o rozkladu

- I. Příprava jednání a administrativní zabezpečení – čl. 8 JŘ
- II. Vlastní jednání senátu – čl. 9, 10 (jednání *per rollam*) JŘ
- III. Usnesení rozkladové komise = návrh rozhodnutí (pro bankovní radu)
- IV. Jednání bankovní rady o rozkladu (SŘ + jednací řád bankovní rady)
- V. Rozhodnutí bankovní rady o rozkladu (správní řád)

Zvláštní senát

- Zvláštní senát je nejméně tříčlenný
- Působnost: přezkoumání písemností nebo záznamů obsahujících utajované skutečnosti
- Členové zvláštního senátu – podmínky:
 - a) Občan ČR
 - b) Držitel platného osvědčení Národního bezpečnostního úřadu pro stupeň utajení přezkoumávaných utajovaných informací nebo vyšší stupeň (lze nahradit poučením předsedy zvláštního senátu)
 - c) Jmenování členem (předsedou) zvláštního senátu bankovní radou **ad hoc**.

Dokumentace jednání a audiozáznam

Čl. 11 jednacího řádu rozkladové komise

- Zápis z jednání
- Záznam z jednání
- Protokol o hlasování
- Audiozáznam

Specifika pro jednání *per rollam* – čl. 10 JŘ

Úkoly:

- Seznamte se s ustanovením § 152 správního řádu a uvědomte si speciální úpravu pro ČNB.
- Nakolik je bankovní rada vázána usnesením rozkladové komise?
- Seznamte se s jednacím řádem rozkladové komise (viz studijní materiály k předmětu).
- Projděte si vybraná rozhodnutí o rozkladu, zejména si všimněte konstrukce rozhodnutí.
- Přečtěte si článek o rozkladu:

<https://www.epravo.cz/top/clanky/k-problematice-rozkladove-komise-vybrane-otazky-93968.html>

Děkuji za pozornost!